

Septembrie

28–30 septembrie: A avut loc la Filiala din Iași a Academiei Române conferința internațională *Analysis & Control of Deterministic and Stochastic Differential Equations* organizată de Institutul de Matematică Octav Mayer în cadrul proiectului PN-III-P4-PCE-2021-0006 UEFISCDI *Generalized nonlinear Fokker-Planck equations*, coordonat de acad. Viorel Barbu. La acest eveniment au prezentat expuneri matematicieni din străinătate de la Universitatea din Bielefeld, Germania, Universitatea din Pavia, Italia, Universitatea Paris Dauphine și Universitatea Aix-Marseille Franța, Universitatea de Stat din Moldova, precum și matematicieni români de la Institutul de Matematică „Simion Stoilow” din București, de la Universitatea de Vest din Timișoara și de la Institutul de Matematică din Iași.

Prezentările au abordat diverse direcții din matematica aplicată: ecuații Fokker-Planck, ecuații stochastice, procese Markov, sisteme dinamice, analiza și controlul unor modele pentru dinamica populațiilor, ale unor modele pentru tranziții de fază, a unor modele epidemiologice sau pentru ecuațiile magnetohidrodinamicii, studiul unor modele din finanțe etc. Pentru mai multe detalii poate fi consultată pagina evenimentului: https://acadiasi.ro/octavmayer/conf_control2023/index.html.

Octombrie

5 octombrie: Academia Română, Muzeul Național al Literaturii Române și Universitatea Națională de Muzică au organizat, în Aula Academiei Române, un simpozion dedicat compozitorului Ciprian Porumbescu, de la a cărui naștere s-au împlinit 170 de ani. În cadrul simpozionului au luat cuvântul acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, Adrian Iorgulescu, compozitor și membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. Dan Dediș, compozitor, prof. univ. Ioan Cristescu, directorul general al

Muzeului Național al Literaturii Române, Mihai Cosma, muzicolog, Răzvan Ioan Dincă, regizor, Daniel Jinga, dirijor și director al Operei Naționale București, și prof. univ. Nicolae Brânzea. Cu această ocazie a fost lansată o emisiune de mărci poștale dedicate Anului „Ciprian Porumbescu”, în prezența doamnei Cristina Popescu, director general Romfilateliei.

10 octombrie: Aula Academiei Române a găzduit sesiunea festivă dedicată împlinirii a trei decenii de la înființarea Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului (INST). Evenimentul a fost deschis de un cuvânt al acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române, urmat de mesajul transmis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Au mai luat cuvântul: Preasfințitul Mihai Frățilă, episcop greco-catolic de București, dr. Georgeta Filitti, membru de onoare al Academiei Române, dr. Andrei Alexandru, secretar de stat la Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Dinu Zamfirescu, fost deținut politic, dr. Gheorghe Cojocaru, directorul Institutului de Istorie din Chișinău, prof. univ. Ioan Scurtu, istoric, dr. Florin Abraham, directorul Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, și dr. Ana-Maria Cătănuș, secretar științific al Institutului.

10 octombrie: Cu ocazia anului jubiliar „Fericitul Vladimir Ghika”, Arhiepiscopia Romano-Catolică și Biblioteca Academiei Române au organizat simpozionul „Fericitul Vladimir Ghika – print, preot și martir al credinței”. Simpozionul s-a desfășurat în Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române. După mesajul de salut rostit de acad. Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române, au mai susținut alocuțiuni ÎPS Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit de București, ÎPS Ioan Robu, membru de onoare al Academiei Române, Arhiepiscop Mitropolit Emerit, PS Mihai Frățilă, Episcop greco-catolic, pr. Francisc Ungureanu, postulator pentru cauza sfinților; amfitrion, prof. ing. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, director general al Bibliotecii Academiei Române. Cu acest prilej, Romfilateliei a lansat un *Plic prima zi*, iar Monetăria Statului a prezentat o serie de medalii jubiliare ce au marcat zece ani de la

beatificare, 100 de ani de la hirotonire și 150 de ani de la nașterea Fericitului Vladimir Ghika. Totodată a avut loc și expoziția „Fericitul Vladimir Ghika – desenator, constructor de carte”. Aceasta a prezentat o selecție din cărțile bibliofile și gravurile lui Vladimir Ghika, desene, ilustrații și alte obiecte personale păstrate în Arhiva Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București.

23 octombrie–5 noiembrie: Galeria de Artă ale Academiei Române din Casa Oamenilor de Știință au găzduit una dintre expozițiile organizate în cadrul Salonului Național de Artă Contemporană 2023. Pe simezele Galeriilor de Artă ale Academiei Române au fost expuse lucrări a 60 de artiști plastici contemporani. Expoziția a fost organizată de Academia Română și Uniunea Artiștilor Plastici din România.

24 octombrie: În cadrul conferințelor „Ora de știință” organizate de Academia Română, prof. Ioana Bentiou, Institut de Ribaupierre, Lausanne, a susținut conferința cu titlul „Miracolul vocii umane”. Conferința, desfășurată în Aula Academiei Române, a fost moderată de acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române.

24 octombrie: În Aula Academiei Române a avut loc lansarea volumului *The Algorithm of the Holocaust: Man-Beast Reversibility*, elaborat de prof. univ. Jean-Jacques Askenasy, membru de onoare al Academiei Române. Acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, a rostit alocuțiunea de deschidere. Personalitatea medicului Jean-Jacques Askenasy și proiectele sale de cercetare au fost prezentate de acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Ioan Dumitrache, secretarul general al Academiei Române, prof. univ. Rodica Mihaela Stănoiu, prof. univ. Constantin Sima, prof. univ. Gabriel Andreescu, prof. univ. Octavian Buda și prof. univ. g.-ral Mihail Ionescu. Discuțiile au fost moderate de Sorin Antohi, istoric al ideilor, filosof, eseist și scriitor. Evenimentul a fost onorat de participarea Excelenței Sale domnul Reuven Azar, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Israelului în România.

Volumul a apărut în 2023 în limba engleză la Editura Rao, iar prezentarea lui și dezbateră

temelor, pe care le supune analizei cititorilor, vor fi în limba română.

25 octombrie: Aula Academiei Române a fost gazda lansării cărții *Mitropolitul Andrei Șaguna. O biografie culturală*, autor dr. Mircea-Gheorghe Abrudan, cercetător la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române. Manifestarea a fost deschisă de acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române. Volumul, dedicat Mitropolitului Andrei Șaguna a apărut în 2023 sub egida Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române, a fost prezentat de prof. Ioan Boloșan, membru corespondent al Academiei, și de pr. prof. univ. Mihail-Simion Săsăușan, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București.

Volumul este un proiect editorial apărut la Editura Școala Ardeleană, cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la moartea remarcabilului om de cultură.

26 octombrie: Academia Română prin Secția de arte, arhitectură și audiovizual, în parteneriat cu Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, a organizat proiecția-dezbateră cu tema „Imaginea femeii în arta românească a secolului al XIX-lea”, susținută de dr. Teodora Corina Teacă. Evenimentul a avut loc în Sala de consiliu a Academiei Române. Expunerea a pornit de la premisa că transformările de ordin politic, economic, social și cultural, precum și deschiderea societății românești spre Occident, au amplificat experiența culturală a elitelor intelectuale și artistice, situație care a generat efecte atât în ceea ce privește comportamentul și așteptările consumatorului de artă, cât și în producția artistică din mai multe domenii.

Noiembrie

2 noiembrie: Academia Română, prin Secția de științe istorice și arheologie, a organizat sesiunea comemorativă dedicată academicianului Dan Berindei, la împlinirea a 100 de ani de la naștere. Manifestarea a avut loc în Aula Academiei Române. Opera și personalitatea academicianului

Dan Berindei au fost evocate de acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, care a rostit cuvântul de deschidere, acad. Bogdan C. Simionescu, prof. univ. Ioan Bolovan, membru corespondent al Academiei Române, director al Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, prof. ing. Nicolae Șt. Noica, membru de onoare al Academiei Române, director general al Bibliotecii Academiei Române, ing. Alexandru Morega, membru corespondent al Academiei Române, președintele Fundației „Patrimoniu”, dr. Narcis Dorin Ion, director general al Muzeului Național Peleş, și dr. Lucian Dindirică, manager al Bibliotecii Județene „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova.

Istoricul Dan Berindei a fost întreaga sa viață devotat Academiei Române. A deținut două mandate consecutive de vicepreședinte al Academiei Române (2006–2014), a fost președinte al Secției de științe istorice și arheologie (1993–2005 și 2016–2019) și președinte de onoare începând cu anul 2005. Academia Română îi datorează o amplă istorie a instituției, scrisă în 2006 și reeditată în 2016, cu prilejul împlinirii unui secol și jumătate de la înființare. Dan Berindei se numără printre principalii donatori ai Academiei Române.

6 noiembrie: În Aula Academiei Române a avut loc deschiderea oficială a conferinței internaționale „Biotec pentru deceniul 2030 – realizări, priorități și urgențe”, în organizarea Academiei Române, prin Secția de științe agricole și silvice, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, Academia de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, București. În deschidere au luat cuvântul acad. Dumitru Murariu, vicepreședinte al Academiei Române, prof. univ. Valeriu Tabără, președintele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, acad. Doru Pamfil, președintele Secției de științe agricole și silvice. Au rostit alocuțiuni:

– prof. Jurijus (Yuri) Gleba, Co-founder and Chief Executive Officer NOMAD Bioscience GmbH and Icon Genetics GmbH, Germany, *Where can and should biotech go. Trends and examples: protein products for medicine and food* – *Unde ar trebui să meargă biotehnologia. Tendințe și exemple: produse proteice pentru*

– prof. Philippe Gillet, Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Elveția, *Traçabilité intégrale dans les systèmes agro-alimentaires: sécurité et partage de la valeur du producteur au consommateur* – *Trasabilitatea integrală în sistemele agroalimentare: securitate și împărțirea valorii de la producător la consumator*;

– dr. Iulian Gabur, șef lucrări, Universitatea de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, *Biotechnologie în agricultură: a practical perspective* – *Biotehnologia în agricultură: o perspectivă practică*;

– prof. Ion Negruțiu, Ecole Normale Supérieure de Lyon, Franța, *Biotech in the age of global threats 2025–2030* – *Biotec în epoca amenințărilor globale 2025–2030*.

Moderatorul evenimentului a fost prof. Ioan Negruțiu, membru de onoare din străinătate al Academiei Române.

7–9 noiembrie: În Aula Academiei Române a avut loc deschiderea conferinței internaționale „Dimitrie Cantemir – 350”. Conferința a fost organizată de Muzeul Național al Literaturii Române, având ca partener Academia Română. În deschidere au luat cuvântul: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române; ES Özgür Kıvanç Altan, Ambasadorul Turciei la București; Enver Yucel, președintele Universității Bahçeşehir, Istanbul; acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române; acad. Victor Spinei, președintele Secției de științe istorice și arheologie a Academiei Române; Adrian Dupu, secretar de stat, Secretariatul General al Guvernului, Departamentul pentru Relații cu Republica Moldova; Andrei Luca, director Direcția Diplomatie Culturală, Educație și Știință, Ministerul Afacerilor Externe; dr. Ștefan Lemny, istoric; conf. univ. Igor Șarov, rector al Universității de Stat din Moldova; acad. Andrei Eșanu, Academia de Științe a Moldovei, membru de onoare al Academiei Române; dr. Cristian Anița, director general Arhivele Naționale ale României. Moderator: prof. univ. Ioan Cristescu, directorul Muzeului Național al Literaturii Române.

Cristina Popescu, director general Romfilatelia, a prezentat emisiunea de mărci poștale dedicată aniversării a 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir și 300 de ani de la moartea sa.

9 noiembrie: Academia Română, în parteneriat cu Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului (INST), a organizat sesiunea comemorativă „75 de ani de la epurarea a 114 membri ai Academiei Române”. Manifestarea, desfășurată în Aula Academiei, a fost deschisă de alocuțiunile acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, și acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române.

Dedicată rememorării represiunii asupra membrilor Academiei Române, declanșată în anul 1948, manifestarea aduce în atenția publicului transformările ideologice din spațiul românesc odată cu instaurarea regimului comunist și schimbările fundamentale impuse Academiei de noua organizare politică. Temele au fost detaliate în expunerile dr. habil. Florin Abraham, directorul INST, dr. Dan Cătănuș, cercetător al institutului, și dr. Andreea Dobeș, cercetător al Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței Sighet.

10 noiembrie: Aula Academiei Române a găzduit conferința-dezbateri „Unde se află (1990–2023) și încotro se îndreaptă agricultura României (Orizont 2050)”. Conferința a fost organizată de Academia Română, prin Secția de științe agricole și silvice, și Academia de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”. În deschidere au luat cuvântul acad. Ioan Dumitrache, secretarul general al Academiei Române, prof. univ. Valeriu Tabără, președintele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, reprezentantul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Au susținut prezentări științifice:

– acad. Păun Ion Otiman, *Unde se află agricultura României – o sinteză a evoluției sistemului agroalimentar românesc 1990–2023* (autori: acad. Păun Ion Otiman, dr. Mateoc-Sîrb Nicoleta, dr. Vasile Goșa, dr. Adrian Băneș, dr. Cosmin Sălășan, dr. Andreea Feher, dr. Miroslav Raicov – Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României – Filiala Timișoara a Academiei Române);

– dr. Cecilia Alexandri, *Încotro se îndreaptă agricultura României – coordonatele asigurării securității și siguranței sistemului agroalimentar al României – Orizont 2050* (autori: dr. Cecilia Alexandri, dr. Lucian Luca, dr. Monica Mihaela Tudor, dr. Camelia Gavrilă, dr. Elisabeta Roșu, dr. Iuliana Ionel, dr. Cornelia Alboiu, dr. Mirela

Rusali, dr. Mihai Chițea – Institutul de Economie Agrară al Academiei Române).

Conferința-dezbateri a fost urmată de discuții și lansarea cărții *Unde se află și încotro se îndreaptă agricultura României?! 1991–2007–2023*.

15 noiembrie: Amfiteatrul „Ion-Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române a găzduit conferința cu tema „În avangarda științelor vieții”, susținută de profesorul Alexandru Babeș, specialist în neuroștiințe, și de geneticianul Mircea Iliescu, cercetător la Universitatea din Cambridge. Conferința a fost deschisă de acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române și coordonatorul Școlii doctorale a Academiei, și a fost moderată de jurnalista Corina Negrea, realizator Radio România Cultural.

21 noiembrie: Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST) a organizat sesiunea de toamnă *Inteligența artificială (IA) și noile științe bazate pe tehnologiile IA*. Au rostit alocuțiuni prof. univ. dr. Filofteia Repez, lector univ. dr. Tiberiu Tănase, prof. univ. dr. Narcis Zărnescu, dr. Nicolae Sfetcu, dr. Ioana Petcu, Adrian Leseniciu, Luacian Cozma, Mirela Anghelache.

22 noiembrie: În Amfiteatrul „Ion-Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române a avut loc lansarea lucrării *Romanian mining industry*, o traducere în limba chineză a cărții dr. ing. dr. ec. Nicolae Bud. La lansare au luat cuvântul acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, ES Han Chunlin, ambasadorul RP Chineze în România, acad. Nicolae-Victor Zamfir, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Nicolae Anastasiu, ing. geolog Sasha Nicolici, ing. Nicolae Noica, directorul general al Bibliotecii Academiei Române, prof. dr. Adrian Severin. Moderatorul lansării a fost prof. dr. Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” din Baia Mare.

23 noiembrie: În cadrul conferințelor Dalles ale Academiei Române, prof. dr. Alexandru Babeș de la Departamentul de anatomie, fiziologie și biofizică, Facultatea de Biologie, Universitatea din București, a susținut conferința *Durerea, de la Aristotel și Descartes la Teoria controlului porții*. 117